

Predgovor bibliografiji iz 1992. godine / Zlatko Keglević

U ovoj su Bibliografiji popisani članci o Rijeci objavljeni u jednom broju novina što su izlazile u Rijeci od 1843. kada se pojavljuju prve riječke novine „Eco del litorale ungarico“ do 1918. kada završetkom prvoga svjetskog rata dolazi kraju jedno razdoblje bogate i burne riječke povijesti.

Obično se kaže da novine žive samo jedan dan. To je djelomično točno. I to samo ako se one promatraju sa stajlišta dnevne „potrošnje“ – pročitaj i baci, a sutradan ponovo potraži novu vijest i tako iz dana u dan. Međutim, ako novine ostanu sačuvane, pohranjene, obično u bibliotekama, one postaju važan izvor informacija.

I što su starije taj je izvor nepresušniji i vredniji u globalnom ili lokalnom okviru.

Novine koje su izlazile u Rijeci u razdoblju 1843.-1918. godine svojim člancima o gradu i o svemu značajnijem vezanom za život grada svjedočanstvo su jednog vremena, pomagalo da se otkrije njegovo nekadašnje lice i da se osjeti puls grada onoga vremena.

Onaj tko želi izučavati povijest grada druge polovice 19. i prvih dvaju desetljeća 20. stoljeća mora listati stare riječke novine. Ova Bibliografija treba mu pomoći da ne lista nasumice. Ona svojom sistematizacijom građe, otkrivanjem gdje se što nalazi i kako to pronaći usmjeruje na određeno znanstveno ili stručno područje koje je predmetom znanstvenoga interesa.

Svijest o potrebi objavljivanja cjelovite povijesti grada na Rječini bila je u Rijeci prisutna već od šezdesetih godina. Bila je naglašeno prisutna u posljednjih deset godina u nastojanjima Skupštine općine Rijeka i Povijesnog društva Rijeka. U tom su razdoblju izvršene stanovite pripreme koje su rezultirale objavljivanjem cjelovitog sintetskog pregleda povijesti grada objavljenog 1988. godine u izdanju Izdavačkog centra Rijeka.

Prvotna zamisao o objavljivanju povijesti Rijeke polazila je od studijskog projekta koji je predviđao plan izdavanja višetomnog djela u devet tomova u tijeku više godina (Vinko Antić. Teze – Općina Rijeka. Rijeka. Trsat/Sušak. Kastav. Grobnik. Bakar. Hreljin. Kraljevica – Povijest naselja od postanka do 1980. godine).

Za ovo višetomno izdanje bilo bi nužno izvršiti nova znanstvena istraživanja i samo se djelomično oslanjati na starija i pritom kritički koristiti često jednostrane poglede iredentističkog duha u djelima nekih riječkih povjesničara.

Iz ovih nastojanja proizašla je zamisao da se obradi stari riječki tisak, da se u jednoj bibliografiji sistematiziraju napisi i članci o Rijeci i da budu prilog građi za izučavanje povijesti grada.

U Rijeci, 1992. godine